

Voorbeeld casus mondeling college-examen

Examenvak en niveau	filosofie vwo
Naam kandidaat	
Examenummer	
Examencommissie	
Datum	
Vorbereidingstijd	20 minuten
Titel voorbereidingsopdracht	Een technologisch hoogstandje

Instructie

Bestudeer bijgevoegde voorbereidingsopdracht. Uw mondeling examen begint straks met een gesprek over deze casus.

Ter voorbereiding op uw examen kunt u:

- de inhoud van de casus kort samenvatten;
- nagaan bij welke onderwerpen, die u voor filosofie heeft bestudeerd, de casus aansluit;
- de vakspecifieke begrippen die u tegenkomt omcirkelen en zorgen dat u de betekenis van deze begrippen kunt geven;
- als er vragen onder de casus staan, deze voor uzelf beantwoorden.

Hulpmiddelen

Bij deze voorbereidingsopdracht mag u gebruik maken van:

- een woordenboek

Het is toegestaan op de voorbereidingsopdracht aantekeningen te maken.

Aan het eind van de voorbereidingstijd haalt een van de examinatoren u op.

Casus wijsgerige antropologie en ethiek

Een technologisch hoogstandje: signalen tegen depressie

De kennis van het menselijk brein is de laatste jaren, mede dankzij nieuwe technieken, aanzienlijk toegenomen. Zo is tegenwoordig bekend dat door het plaatselijk prikkelen van een deel van de hersenen bepaalde effecten kunnen worden teweeggebracht. Hierbij kan men denken aan gewaarwordingen, maar ook aan bewegingen van bijvoorbeeld de ledematen, of veranderde stemmingen.

In een artikel in NRC Handelsblad werd melding gemaakt van een man die lange tijd ernstig depressief was geweest. Natuurlijk had dit zijn huwelijk geen goed gedaan. Groot was dan ook de vreugde bij het echtpaar toen de mogelijkheid ontstond via een onderhuids aangebracht minuscuul zendertje een deel van de hersenen dusdanig te prikkelen dat de depressiviteit van de man vrijwel verdween. Hij werd opgewekt, actief, sociaal en energiek. Man en vrouw genoten van de nieuwe situatie en de mogelijkheden die deze hen bood.

Na verloop van enige tijd nam de vrouw contact op met het team van medische specialisten dat haar man had behandeld. Zij verklaarde dat haar man zo opgewekt, actief, sociaal en energiek was, dat het voor haar moeilijk viel bij te houden. Zij verzocht de medici daarom de afstelling van het zendertje enigszins te wijzigen zodat haar man als het ware weer iets depressiever zou worden. Voor haar zou de situatie daardoor, naar zij verwachtte, leefbaarder worden.

Voorbeeldvragen:

- 1) Waarom kun je deze casus zowel vanuit de wijsgerige antropologie, als vanuit de ethiek beschouwen?
- 2) Welke visie op de mens komt in het artikel tot uitdrukking, een monistische of een dualistische?
- 3) Welk waardenconflict speelt op de achtergrond van deze casus?